

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
 Egy hónap 20— korona. Negyedévre 78— korona.
 Félévre 156— korona. Egész évre 212— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELÉVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
 (a Debreceni Első Takarékpénztár épületében.)
 Egy szám ára 1 korona.

Apponyi a békeszerződés aláírásáról. Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter elutazott Párisba.

Budapest, május 17. Praznovszky Iván meghatalmazott miniszter szombaton reggel visszautazott Párisba. A keleti pályaudvaron az újságíróknak a következőket mondotta:

— *Vannak momentumok, amelyek arra engednek következtetni, hogy bizonyos feltételek mellett enyhítők lesznek a leigázó feltételek. Én bízom abban, hogy előbb-utóbb sikerül igazságtalanságokról meggyőzni az illetékes tényezőket. Feltéve semet a békefeltételeket kísérő jegyzék egyes pontjaira alapítom. E szerint reményt keltő az a körülmény, hogy a határkiigazító bizottságok működését kilátásba helyezik. Másodsor jó jelnek tartom a rutén népre vonatkozó eselleges paktumot és harmadsorban a népszövetségre való utalást. Akárhogy döntsön is, nincs okunk a csüggedésre!*

Praznovszky Iván hétfőn reggel utazott tovább Bécsből Párisba.

A magyar békeszerződés aláírásának kérdéséről gróf Apponyi Albert, a béke delegáció elnöke a Neue Presse budapesti levelezőjének a következő kijelentéseket tette:

— *Természetes, hogy a közvélemény felhorkan az erőszakos béke ellen és tiltakozik ellene. A csüörtöki tüntetés, amelyen több mint százezer, a társadalom minden osztályához tartozó ember vett részt és amelyen tulajdonképpen a tüntetők tartották fenn a rendet, a körülményt a legkíméletesebb módon juttatta kifejezésre. A tömeg a külföldi missziók épületei előtt is elyonult anélkül, hogy olyan hangok halatszottak volna, amelyek a nemzetközi udvariasság törvényeivel ellenkeznek. Azt hiszem, hogy ez a közvélemény kész arra is, hogy a pillanatnyilag*

követendő lépéseket azokat a felelős faktorokra bizza, amelyek az egész helyzetet át tudják tekinteni. A végső prespektiva tekintetében semmiféle véleménykülönbség

nincs. Magyarország nem mond le létének természetes alapjairól, azonban a dolog természetes fejlődésétől várja a jövő igazságos megoldását: hogy ezt a természetellenes megoldást rá lehet ugyan kényszeríteni egy nemzetre, de ezt az állapotot fenntartani nem lehet.

Miniszterek és államtitkárok Debrecenben.

Nyilatkozatok a politikai kérdésekről.

Az országos kisgazdapárti vasszárnap tartotta meg Debrecenben a tiszántúli választásokkal kapcsolatos agitációs gyűlést. Kisgazdapárti miniszterek, államtitkárok és képviselők jöttek Debrecenbe a gyűlésre, amely a Kossuth-szobor előtti térségen folyt le.

Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter volt a gyűlés első szónoka. Azért jöttünk — mondotta — hogy önmagunkat az általános politikai helyzetéről tájékoztassuk és megismertessük a kisgazdapárti és földművelésügyi törekvéseit. Magyarországon lejártak minden tekintélyt, tehát ennek tiszteletét kell helyrehozni. Ezért kellett az ország kormányzójává megtenni Horváth Mihályt, aki ma a legnagyobb ember az országban. (Éljenés.) De ez csak ideiglenes állapot, mert a magyar nép tekintetében a királyság eszménye él. De míg az ország területi integritása helyre nem állott, addig a királyság visszaállításáról nem lehet szó.

Soha hazafiasabban érző gyűlést nem ült még a parlamentben, mint amilyen a jelenlegi nemzetgyűlés. Benne vannak azok is, akik azelőtt csak kivülről hallgatták, hogy odabent hogyan döntenek sorsukról. Bekérültek a nemzetgyűlésbe a csizmások! Új légtört, friss falusi levegőt vittek be a parlamentbe, a régi Eau de Cologne os levegőt kissé megromlották. Az intelligenciának azt tanácsolja, hogy ha továbbra is szerepet akar venni az ország vezetésében, menjen a nép közé. Nem uralkodnak többé egyes klikkek, kaszinók. Most szociális irányu politikát kell folytatni. Az ipari munkát is decentralizálni kell, közelebb kell vinni a földművelő néphez. A hazához kell kötni a nepet. Ezt célozza a földbirtok-reform, mely a közeli napokban kerül a nemzetgyűlés elé.

Kijelentette a miniszter, hogy a kisgazdapártnak eszéjében sincs fuzionálni.

A békeszerződésről szólva azt mondta, hogy nincs az a hatalom, amely a magyar nemzetet ennek a betartására kényszeríthetné. Az aláírás csak forma kérdés. Ő különben azt fogja tenni, amit Apponyi tanácsolni fog.

Sokorópáti Szabó István kisgazdaminiszter állott fel ezután a szónoki asztalra. Zsinóros magyar ruha van rajta. Árvaleányhajás, pörge kalapját a kezében fogja. Remutal arra, hogy mivé tette az országot a szabadkőművespáholyokból kiáradt destruktív. Ezt a rombolást kell most elakartanunk összetartással.

Patocsi Dénes államtitkár a következő szónok. A destruktív sajtó és a zsidó szabadkőművespáholyok vakondok-munkája bomlasztotta meg az ország rendjét — mondotta nagy helyeslés között.

— Mi lesz a zsidókkal? — kiáltották többen.

— Ha egy tóban elszaporodnak a békák, — folytatta az államtitkár — hosszú időt venne igénybe egyenként kifogdosni azokat; hamarabb megy a dolog, ha lecsapjuk a tó vizét. Így vagyunk a zsidókkal. Nem sokat ér az, ha egy-két zsidó gyereket fejbevernek. A gazdasági élet vizét kell róluk lecsapolni, akkor majd elpárolognak ebből az országból!

Beszéde után virágcsokrot nyújtottak át az államtitkárnak.

Nagyatádi Szabó István közéleti miniszter, a kisgazdapárt megalapítója szólt ezután. Szerinte a keresztény nemzeti párt és a földművelésügyi párt helyzete nem oly összhangzó, hogy egészséges kormányzást lehetne vinni. Ennek a helyzetnek meg kell változnia. A változást pedig a tiszántúli választások fogják e dönteni. A békeszerződés kérdése a kormányzat vállára nehezedik. A magyar népnek nem szabad aláírnia a békeszerződést, de a kormánynak azt kell néznie, hogy ne tegye ki az országot annak a kockázatnak, hogy megazulás alá kerüljön.

— Ugy van!

A miniszter folytatta: A tisztességes, becsületes zsidót nem kívánom üldözni.

— Ki velük! — Harsogták az emberek.

— Mi tudjuk, hogy a zsidóság a kommunizmusban vezető szerepet vitt — mondta a miniszter. A büntetés bűnhődés! Az átmenő zsidókat, akik Galiciából jöttek, azokat ki dobni. A becsületes zsidókat —

— Nincs becsületes! — harsant közbe.

— bizonyos mérvben még most szükségünk van — fejezte be a mondatot a miniszter.

Nagy zaj s mozgás támadt erre a halgatóság soraiban. Kiáltottak:

— Le a zsidókkal!

— Nincs rájuk szükség!

— A közéletünk tele van zsidókkal!

Ez utóbbi közbevetés erősebben megragadta a beszédében felbeszélte közéleti minisztert, aki így folytatta:

— Azt mondja tisztelt barátom, hogy a közéleti miniszterem tele van zsidókkal?

— Nem az, hanem a debreceni közélet! — hangzott egy telvillagosító közbeszólás.

— Azért, mert én voltam az épen, — folytatta a miniszter — aki a miniszteri tárca elfogadása után felosztattam a Haditermék Részvénytársaságot. Több, mint husz háborús központot osztattam fel.

— Mind zsidó fészék volt! — vetették közbe.

— Legnagyobb részben zsidók voltak, én is tudom — folytatta a miniszter.

— Mi éhezünk, a zsidók meg jól vannak lakva!

— Majd meg éheznek! — nyugtatta meg a miniszter a közbeszólót. Majd elmondta, hogy a gabona összeszedését is ki akarta venni a zsidó bizományosok kezéből, felhívta a hatóságokat ebben az irányban, de nem lett eredménye. Sajnálja, hogy zsidó bizományosok szedik össze a gabonát, de hát ennek nem ő, hanem maga a lakosság az oka. Somogyban egyetlen zsidó bizományos sincsen. Tessek így csinálni itt is. A miniszter — ugymond — nem adhatja mindenkinek a szájába a sült galambot!

Végül ismétli, hogy a ha két kormányzó párt együtt működése nem jár olyan eredménnyel, amilyen az ország kíván, egy pártnak kell kezébe vennie a kormányzást.

Emich Gusztáv kereskedelemügyi miniszter a reszortjába eső kormányzati ágakban tervezett reformokról beszélt. Az ipartörvény revíziójáról, amely szigorúan a kepesítéshez fogja kötni az iparizés jogát. Most a kisipar fog előtérbe lépni, tehát ennek fejlődési útját kell megvizsgálni. Előzetesen szót

a vasutasok derék munkájáról, amelyet a megszállók rablása folytán nagyon meglogyatközött vasut-forgalmi eszközök mellett kifejtettek a forgalom lebonyolítása érdekében. Törvényjavaslatot fog készítenl, amely a kereskedelemben a tisztességtelen konkurenciát lehetetlenné fogja tenni.

Majer János államtitkár beszéjt ezután és visszautasítja azt a vádat, hogy a kisgazda-földművespárt paraszti diktatúrát akar. Ez a párt — ugymond — nem osztálypolitikát csinál. Keresztény nemzeti agrárállamot akar. Visszautasítja azt a vádat is, hogy ez a párt a zsidókkal barátkozik.

Barla S. abó János képviselő után Nagy József debreceni pénzügy-miniszter szólt még s a gyűlés félúton 2 óra tájban véget ért.

politikai helyzet. A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, május 17. A keresztény nemzeti egyesülés pártja és a kisgazdapárti képviselők között a nemzetgyűlés hétfői ülése előtt élénk eszmecsere indult meg. A legtöbb képviselő nagy szerencsétlenségnek tartja, ha a két párt most szét válna. A kisgazdapártban azzal, hogy a csonkakerületekben megválasztott képviselők kijelentették, hogy lemondanak mandátumaikról, megjelentek a keresztény nemzeti egyesülés pártja amaz óhajának, hogy minélgyorabban a csonkakerületek teljesen felszabaduljanak, új választás legyen kiírva. Mégis ennek a ténynak törvényben való kimondásától fél a kisgazdapárt. A két párt vezető emberei azonban folyton érintkeznek egymással és ha a kisgazdapárt nem csak a most felszabadult, hanem a jövőben is felszabadulandó csonkakerületek ügyét törvényben is kész rendezni, akkor a békés megegyezés létre jön. Erre nagy remény is van.

A hivatalos tárgyalásokkal párhuzamosan a Teleky-Klebersberg-csoport is folytatja tárgyalásait a kisgazdapárttal, hogy újabb koalíciót hozzon létre. Ennek sikere esetében a keresztény egyesülés pártjából tízenötven-huszan lépnek ki. Nem lépnek be a kisgazdapártba, hanem a koalíciós kormányt támogatják, amelyből azonban a Haller-csoport kimaradna. A kisgazdapártból is kilépnek néhányan. Ez a terv azonban nehezen indul.

Frühwirth Mátyas országgyűlési képviselő két indítványt jegyzett be a Ház indítványkönyvébe. Az egyik: A nemzetgyűlés megadja a kormányt, hogy a tisztviselő- és munkakamrák felállítására vonatkozó törvényjavaslatot terjeszsen be. A másik indítvány: Terjeszsen be a kormány most rövidesen a magán-tisztviselők, kereskedelmi és ipari alkalmazottak nyugdíjainak törvényes biztosításáról szóló törvényjavaslatot a nemzetgyűlés elé.

Czeizler Jenő, Fáy Gyula, Gedeon Jenő, Huzár Emeric, Magyar Kázmér, Putnoki Mária kisgazdapárti és Pallavicini György paronkival, továbbá Gyömrői György, Herman Miksa, Karáth Jenő, Kenéz Béla, Misovényi Jenő, Reichl Richard, Raprechi Olivér, Sallay János, Sigray Antal gr., Tarányi Ferenc keresztény egyesülés párti képviselők hétfői délelőtti 12 órakor értekezésre ültek össze, amelyen egy új párt megalakulását vették tervbe. Az volt a céljuk, hogy a kisgazdapárttal szoros kooperáció létesítsenek és mint egységes kormányzó párt megalakulnak, amelynek elnöke Apponyi Albertt állítják és ugyanasak öt kerület a miniszterelnökség elvállalására. — Apponyi állítólag kijelentette, hogy ha egységes kormányzó párt alakul, hajlandó elvállalni a miniszterelnökséget.

A nemzetgyűlés hétfői ülését féltszemegkor nyitotta meg Rakovszky elnök. Napirendben a csonkakerületekről szóló javaslat volt.

Az első felszólaló Thury Béla, aki azt mondta, hogy hamis az a beállítás, hogy a csonkakerületek kérdésében keletkezett harc pártkérdés volna. Ugy látja, hogy a liberális sajtó megint hamisan állítja be a tényeket és azt írja, hogy a nemzeti egyesülés pártja meg akarja akadályozni

Szomszédaink megszállják Magyarországot, ha a békét nem írjuk alá.

Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia katonai egyezsége. — Károlyi Mihályt akarják Magyarországra hozni.

Zürich, május 15. A Newyork-Sum párisi tudósítója Benes tárgyalásaival kapcsolatban azt jelenti, hogy Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia között cseh kezdeményezésre egyezség jött létre. Arra az esetre, ha Magyarország a békét nem írja alá, közös katonai operációt terveznek. A vállalkozásnak politikai célja is volna, az, hogy a megszállt Magyarországon olyan kormányt juttassanak uralomra, amely mégis készen nyilatkozik arra, hogy a békét aláírja. Erre kiválóan alkalmas lenne Károlyi Mihály gróf, aki a csehekkel közös politikát csinál.

A Tiszántulon június 13-ra tervezett választásokat.

A nemzetgyűlésnek — ugymond — minden erejével azon kell lennie, hogy amikor az országnak egy újabb része felszabadult, azonnal bekapcsolódjék ez a rész is a nemzetgyűlésbe. Ezután a törvényjavaslatot alkotmányjogi szempontból foglalkozott. Beszéde végén bejelentette, hogy amennyiben a belügyminiszter javaslata visszavonulna, ő újabb javaslatot fog előterjeszteni.

Ferdinánd Gyula igazságügyminiszter bejelenté, hogy különindítványát, amelyet e kérdésre vonatkozólag benyújtott, visszavonta.

Elnök az ülést felfüggesztette. Ez azért vált szükségessé, mert a pártok részéről ismét tanácskozás kezdődött. A két párt: a keresztény nemzeti egyesülés pártja és a kisgazdapárt között létrejött megegyezés. Ennek lényege az, hogy az eddig teljesen felszabadult csonkakerületek képviselői mandátumaikról lemondanak és a csonkakerületekben történő választásokra vonatkozó törvényjavaslat újabb szövegezés céljából a közjogi bizottságnak visszaadják, az újabb csonkakerületekben is a választást haladéktalanul kiírják.

A két párt tehát fenntartja a koalíció és ezzel a másik koalíció tervét, amelyet délelőtti üléseken fel, kutba tesztelt. A kilépettek, akik az új koalíciót akarták létrehozni, egyelőre passzíve viselkednek, a Friedrichscsoporttól is távol maradnak.

Ötgyeddel szünet után az elnök ismét megnyitotta a Ház ülését. Az általános vitát berekesztette.

Rubinek István előadta két indítványt teszt:

I. Küldje vissza a Ház a csonkakerületekre vonatkozó javaslatot a közjogi bizottsághoz újabb szövegezés végett.

II. A tiszántulni választásokat június 20-ra írják ki.

Dömötör Mihály belügyminiszter hangosította a békés együttműködés szükségét, amely az ország érdeke. Az előterjesztett indítványokat elfogadja. (Taps minden oldalról.)

Több felszólaló nem volt. A Ház a két indítványt elfogadta egyhangúlag.

Ezután a miniszterek felelősségrevonásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták részleteiben és Ferdinánd Gyula igazságügyminiszter módosításával elfogadták. Az ülést féltszemegkor végezték.

A debreceni keresztény nők nagygyűlése ma a Bikában.

Üzen a ker. női tábor.

Töbörözzünk hivatást, a Bikában kedden délután 6 órakor tartandó női nagygyűlésre.

Minden nőnek tudnia kell, hogy miért vegyen részt a politikában. Erről tart előadást Rónay Paula nővér.

A nagygyűlésen beszélni fognak pártunk jelöltjei: dr. Bernolák Nándor, dr. Fröhle Vilmos és dr. Milotay István

KONCZ: FÉLÉ, TISZTIT
mindennemű ruhát kifogástalanul. Mosdárak u. m. harisnyák, kötők, batizs: és vászonárak felelősség mellett, mosható (Diazotált) festéssel látatnak el
Debrecen, Arany János-utca 10 sz.
Felvételi iroda az udvarban. Kérem a címre ügyelni.

A városi direktórium besugója.

Egy vörös rendőrt elfogtak

Püspökladányban a napokban a debreceni államrendőrség razzliát tartott a gazdasági életre veszélyes egyének után. Ennek során történt, hogy Páthy Ferenc rendőrfelügyelő felismerte Kristóf Károly volt rendőrt, aki a proletárdiktatúra alatt a legveszedelmesebb lázítók egyike volt.

Kristóf a debreceni rendőrség szolgálatában állott s a forradalom kitörésekor legelőször hangoztatta, hogy a rendőrtanácsokat meg kell alakítani. A rendőroket a tisztikar ellen uszította. Mindenkit le akart tartóztatni és elcsapni, mert azt tartotta, hogy a rendőrtisztikar tagjai a legveszedlyesebb ellenforradalmárok.

A vörös uralom Kristóft már nagyobb szerephez juttatta. Ő volt a városi direktórium besugója. Feladata volt a rendőrség tisztikarát megfigyelni és nyomozni, hogy nem e folytatnak ellenforradalmi összeesküvéseket.

Török Gábor volt direktórium tagnak sugta be észleleteit s ezekből sok baj és kellemetlenség származott.

A proletaruralom bukása Kristóf elmenekült Debrecenből. Budapesten bujdosott s pár hét előtt püspökladányba került szolgálataiba. Már biztonságban érezte magát, de a rendőrség ébersége az igazságszolgáltatás kezére juttatta.

A rendőrség már kihallgatta a vörös embert és átadta a kir. ügyészségnek.

Kivégezt terrorista.

Budapest, május 17. Ismeretes, hogy a budapesti törvényszék halálra ítélte Bervanger Mihály vörös terroristát. Vasárnap érkezett le a törvényszékhez a kormányzó leirata, amelyben a terrorista kegyelmi kérvényét elutasítja. Hétfőn reggel 9 órakor Bervangert kivégezték.

A nagy háború statisztikája.

Páris, május 17. Tardieux cikket írt az Illustrationba, amelyben azt mondja, nem volt még példa a világtörténelemben olyan háborúra, mint a most lefolyt világháború, amelyben 70 millió fegyveres ember állott egymással szemben, 30 millió ember megsebesült és 9 millió ember elpusztult, több, mint 600.000 házat, mint 3 millió hektár földet — több, mint 5000 kilométer hosszú vasutat és több, mint 1500 kilométer hosszú csatornát pusztítottak el ebben a háborúban.

Debrecen fellrta a nemzetgyűléshez.

Az Új Nemzedék írja:

A nemzeti hadsereg bevonulása után a katona körlet parancsnokság és a debreceni államrendőrség internálta, illetőleg letartóztatta a városnak azokat az elemeit, amelyek a kommunizmus és az oláh megszállás alatt destruktív, hazááruló dolgokat követtek el.

A város keresztény társadalma, amely ezen elemek miatt mérhetően sokat szenvedett, megdöbbenve látja, hogy bizonyos befolyások érvényülése következtében sorra kiszabadulnak s ott folytathatják munkájukat, ahol abba hagyták.

A debreceni keresztény társadalom a nemzetgyűléshez fordult panaszfelirattal, amelyet többek közt aláírtak Dicsőfi József dr. református lelkész, Weszprémy Zoltán nyug. főispán, a debreceni kaszinó elnöke, Haendel Vilmos dr. egyetemi tanár, Lindenherger János dr. prépost-kanonok, róm. kath. plébános, Galánfy János dr., a kir. közjegyzői kamara elnöke, Uharik Béla nyug. Máv. üzletvezető, Szent-Királyi Tivadar, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Greányi Béla egyetemi nyilv. r. tanár, Mirovics Gyula dr. egyetemi nyilv. r. tanár, Tasnádi Kardos László, a Kereskedő-társulat elnöke és sokan mások.

Renner kancellár a kommunisták ellen.

Bécs, május 17. Renner államkancellár a szocialdemokrata párt naggyűlésén tegnap beszédet mondott, amelyben és nem támaszt minden oly k sérelmet, amely Ausztriában erőszak al kereszttel akarja vinni a proletárdiktatúrát, ami a munkásság elleni gonoszított lenne, mivel Ausztria az élelem és nyersanyag beszerzés terén a külföldtől függ.

A honvédelmi miniszter dunantuli utja.

Győr, május 17. Soós Károly tábornok honvédelmi miniszter szombaton Sopronból Győrbe érkezett. Vasnap dél lőtt csapatszemetés is tartott és részt vett a Területvédő Légió nagy gyűlésén. Győrből Ujkomáromba utazott.

A török nacionalisták felkelése.

London, május 17. A török nacionalisták a Gallipolival szemben levő Lampasakosban érik. Angol flottát indult utnak, hogy a harcokba beavatkozzék. Komolyan beszélnek arról, hogy a törökök úgyvami fogják Gallipolót. A szultán egy angol hadvezérrel fogja szállni. Rüsszár-

Május 24-re világforradalmat terveznek a bolsevikiek.

Kun Béla és Renner a főrendezők. — A zsidók hatalmukba akarják keríteni egész Európát.

Az orosz szovjet sorsa meg van pecsételve. A kommunista termelés lehetetlensége, a parasztság erős ellenállása, a korrupció és a vörös fegyverek balszerencséje megásta a sírját. A zsidók féltve búko hatalmukat, döntő összecsapásra háltározták el magukat, hogy az orosz elvtársait megmenthessék, elérkezettnek látják az időt arra, hogy a világ „proletárjait” jobban mondva csirkefogóit, a rablógyilkos uralomra egyesítsék.

A Magyarországból elmenekült kommunista zsidók már meglehetősen fertőztek a szomszéd államokat és most bécsi központjuk kiadta a jelszót a végső támadásra.

Május 24-én Ausztriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában általános forradalmat terveznek és ki-

akarják kiáltani a proletárdiktatúrát.

Legközelebbi tervük ezután, hogy az amugy is teljesen züllött Romániában is legrövidebb idő alatt hatalomra jussanak.

Minden tervüket a bécsi központban főzték ki és innen irányítják az előkészületeket. Kun Béla, Böhm és Lukács volt népbiztosok a főrendezők.

Kunék ezalatt pedig zsidó hitsorsos elvtársakkal egész Európát annyira, meg akarják mételtyezni, hogy azután hatalmukat egész

Európára kiterjesszék és Palesztina helyett Európát akarják zsidó állammá átalakítani.

Ime, milyen hamar érkezett el az idő, mikor az ántánt kul urája ismét a magyar fegyverek védelmére szorulhat.

Konstantinápolyban titkos társaságot rendeztek fel, amely a nacionalista propagandát szolgálta. Negyven embert letartóztattak. Török csapatok Adabazárt megszállták.

Németországhoz!

Bécs, május 17. A német iskolaegyesület vasárnap rendezett ünnepsége egy hatalmas nagy tüntetésben érte el kul mindcélját. A tüntetők a városháza elé vonultak, ahol szónoklatok hangzottak el, követelték a német osztrákok önrendelkezési jogát és Ausztriának Németországhoz való csatlakozását.

Ujdonságok.

Ügyvédek esküje. A debreceni ügyvédi kamara felhívja azon tagjait, kik az új ügyvédi esküt még nem tették le, hogy annak letétele végett f. hó 20-án, csütörtökön d. u. 5 órakor a kamara helyiségében megjelenni s ügyvédi okleveleiket magukkal hozni sziveskedjenek. Az elnökség.

A DPIK. szombati felolvasó estélye. A Debreceni Protestáns Irodalmi Kör f. hó 15-én, szombaton délután 5 órakor a ref. kollégium dísztermében tartotta meg a közönség nagyon nagy száma érdeklődése mellett utolsó felolvasó estélyét. Az estély a legfényesebben sikerült egyike volt a következőképpen folyt le: Megnyitotta az Iparos delegált szépen és harmonikusan előadott éneke, mely Weber: Imáját tolmácsolta. Majd dr. Varga Jenő ref. tanítóképző intézeti tanár A hit diadala címen mélyenjáró tudományossággal, logikus okfejtéssel, erős vallásos meggyőződéssel az igazi hit megjelenési formáit s érvényesülési lehetőségeit fejtegette, szónoki előadásban, építően. Ezután Füredi Irén hegedűművész, Dalmi Berta urleány zongorakerete mellett adta elő: a) Sarazate: Zigeunerweisen, b) Kreuzler: Liebesleid c. darabjait. Az előadást igazi művészi hivatottság, finom átérzés s tökéletes technika jellemezte, melyhez mindenben méltónak bizonyult a harmonikus és melodikus simuló zongora kíséret. A közönség frenetikus tapsa jutalmazta a kimagasló művészi productiót. — Dr. Lenc Géza köri alelnök az 1919-20. évi köri munkásságról számolt be hatásosan, buzdítóan. A ref. tanítóképző intézeti ifjusági

zenekara a Keleti hangokat, majd régi magyar dalokat adott elő elragadó hatással. Végül az estélyt bezárta az Iparos delegált precíz és hangulatos szép éneke.

Az ág. hitv. evang. egyház közgyűlése által megállapított adó-kivetés f. évi május hó 18-tól kezdve a lelkesítő hivatalban a hivatalos órák alatt közszemlére lesz kitéve, ahol az érdekeltek azt megtekinthetik. Esetleges kifogások vagy felelőzések ugyanezen idő alatt írásban adandók be ugyanott. Az elnökség.

Az adóbevallások határideje a felszabadult területeken. A pénzügyminiszter 26839-920. szám alatt az 1919. évre adandó jövedelem és vagyonadó, továbbá a vállalati, kereseti és bányaadó, valamint az 1918. évről adandó hadinyereségadó beállítások határidejét a román megszállás alól felszabadult területeken 1920. május 31-ig meghosszabbítja. M. kir. pénzügyigazgatóság.

Haláloszás. Mely fájdalomtól megtört szívvel, de Isten mindenható akaratában megnyugodva tudjuk, hogy felejtethetlen jó feleségem, testvér, nagynéni, sógoronő, unokatestvér és áldott emlékü jó rokonunk néhai **Orosz Ferencz** szül. Benedek Anna házasságának 35-ik, legboldogabb házasságának 10-ik évében folyó hó 15-én, este 10 órakor, 7 hónapi súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét folyó hó 18-án, délelőtt 10 órakor fogjuk Mester utcán 4. számú házunktól, a református Nagytemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket, karitásakat és jóbarátainkat tájékoztatás szívesen meghívjuk. Áldás és béke lengjen sokat szenvedett porait felett! Bánatos férje: Orosz Ferencz. Nevelő anyja: özv. Erdős Béláné szül. Szűcs Eszter. Elhaltak testvérei: erdős Benedek István, Benedek Ferencz nevével és gyermekeivel, Benedek Róza férjével Szűcs Gergelyvel és gyermekekkel, Benedek Samuel nevével és gyermekekkel, Benedek Borbála. Nagybátyja gyermekekkel, Elhaltak sógoronője és sógora: Orosz Zsuzsanna férjével Német Pállal, Orosz Juliánna férjével Gábor Pállal és gyermekekkel. Unokatestvére: Asztalos Gábor nevével Novák Emmával és gyermekekkel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Fehértől Béla tem. Int. Debrecen, Degenfeld-tér 4. sz. rendezli.

A lakáshivatal levelezése portómentes. A város felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy a népjólléti és lakáshivatal levelezésére biztossítsa a portómentességet. A miniszter értesítette a városi, hogy a portómentességet megadta.

Felhívás. Mindazok, akik a román hadsereg a témpipari szakiskola lezsereléséhez, vasúti sínket rekvirált, jelentkezzenek Róncsik Jenő dr. rendőrkapitánynál, II. emelet 77. sz. szobában. Miután a románok ezen vasúti sínket itt hagyták, jogos tulajdonosaik átvehetik.

Gyászjelentés. Szomorodott szívvel, Isten akaratában megnyugodva tudatjuk szeretett jó férjem, édes jó apánk, nagyapánk, testvérünk, sógorom és áldott emlékü jó rokonunk, polg. **Böör Lajos**, munkás életének 57., boldog házasságának 37. évében, folyó hó 17-én, hajnali fél 2 órakor hosszas szenvedés s a beteges szentségének felvétele után történt elhunyt. Kedves halottunk földi részét f. hó 18-án, kedden délután 3 órakor fogjuk a római katolikus egyház szertartása szerinti beszentelés után a Szentanna-utcai sírkerben nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Az örökvilágosság fényeskedjék neki! Bánatos özvegye özv. Böör Lajosné Dobisz Anna. Gyermekei Margit férj. Csáki Sándorral és gyermekekkel, Lajos. Testvérei Imre nevével, Róza, Elhalt testvéreinek gyermekei Rózsa és Jóska. Szerető kis unokái: Csáki Gyula és Sanyika. Jó szomszédjai: Árva István nevével és gyermekekkel, Kovács Lajos nevével és gyermekekkel. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. váll. rendezli.

Ipari nyárfa eladás. Nagyerdő III. vágásozóiában f. hó 20-án (csütörtökön) délelőtt 10 órakor, ipari célokra is használható 1 méteres nyárfa, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek adatik. Találkozás Papp, erdőőr lakásánál. A vásárolt fa azonnal elszállítható. Atadás után az anyag megőrzéséért az erdőhivatal felelősséget nem vállal. Erdőhivatal.

Menekültekért! A menekültek támogatására a nagyerdei Vigadó összes termeiben az Országos Menekülügyi hivatal debreceni kirendeltsége és több urleány támogatásával négy egymás után következő szombat estére tervezett zárkörű táncestély lesz, melynek első estélye folyó hó 22-én, szombaton este 8 órakor kezdődik. Résztvenni óhajtok a rendezőség által kibocsátott meghívók által válthatják meg jegyeiket Mentze sportruházában.

Kath. leányklub gyűlése. A leányklub tagjait kérjük aszerdán d. u. 4 órakor a kath. főgimnázium dísztermében pontosan megjelenni. Elnökség.

Férfi és női szabó szakosztály összes tagjai felkértek, hogy kedden d. u. 4 órakor tartandó szakosztályi ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tárty: 1. Előjárósági rendes és pótlag jelölése. 2. A választmány újalakítása. 3. Beszámolás a bevasárlási szövetkezet eddigi működéséről. Koros Sándor elnök.

Új iparendélyek. A városi tanács a hatfői ülésén a következő városi illetékeket szabta ki az ujonnan kiadott iparendélyek után: Szabó Sándor berkocsis 500, Rózsa Endre kalapkészítő 2000, Eisner Károly férfiszabó 500, Trigarszky Emil nagykereskedő 1000, Vogel Ernő cipész 1000, Baria István anyagkereskedő 1500 korona.

II. Schaff János táncintézetben a Royalban az új tanfolyam e hó 17-én kezdődik. Beiratásokat elfogadok lakáson, — Csapó-utca 61. sz. Külön órák bármely időben Minden vasárnap este 12 óráig tartó nagy táncestély.

Uj fogműterem. Ertesítjük a helybeli és vidéki közönséget, hogy József kir. h. u. 10. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő fogászati műtermet és techn. laboratóriumot állítottunk föl. A műteremben foghuzás érzéstelenítéssel — kívánatra indicált esetben narcosisal (altatás) is — fogtömés, aranykoronák, aranyhidak, szájpadiás nélküli fogsorok, műfogak kaucsuk, celluloid és arany szájpadiással, továbbá csapogók, fogregulatók (egyenestések) és minden e szakmába vágó munkák gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Rendelés d. e. 10—12, d. u. 3—6. Dr. Karácsonyi M. és Balogh L.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Partjának I. kerületi női pártirodája Péterfia 76. sz. (nőegyleti árvaház) alatt van. Hivatalos órák naponta délután 3—2-ig.

Legrosszabb nyakkendőit is újja alakítják, Péterfia 53. alatt, udvarban balra.

Színház.

A vasutasok színházi előadása. A városi tanács a Csokonai színházat a Máv. gépjávitó műhelyi Egyetértés önképző dal- és zeneegyesület részére átengedte a június 6-án és 7-én este, a nemzeti hadsereg és az erdélyi menekültek segélyezésére tartandó előadások céljára és kimondta, hogy a vigalmi adó címén beléptetett összeg elengedését az előadás után kérheti a rendezőség.

Szerlem vására amerikai történet, az idej színházi évad legnagyobb sikerű újdonsága, mely a budapesti Vígyszínházban sorozatos előadást tart, csütörtökön kerül bemutatásra a Vígyszínházban. A Trylbi óta nem kapott még a közönség olyan izgalmasan érdekfeszítő darabot, mint amilyen a szerlem vására. Bizonyosra vehető, hogy Debrecenben is páratlan sikere lesz a kitűnő újdonságnak. — Jegyek a mai naptól kezdve előre válthatók.

A mai fényes előadásról irt cikkünkben véletlenül kimaradt a jegyekről szóló rész. Ugyanis az első előadásra csupán két másod emeleti páholy, erkély ülés és állóhely, karzat ülés kaphatók Molnár Ferenc, Piac u. ca. üzletében. (Városház alatt) A másodikra azonban még földszinti ülőhelyek is kaphatók. Ne mulassza el senki

ezt a nagyszerű, eseményszámba menő, elragadóan szép előadást megnézni. Kezdetre pont 8 órakor.

Bihari színésziskola vizsgaelőadása. Három színházi estét foglal le a Bihari színésziskola vizsgaelőadása. Szombaton a Csokonai színházban a Dolovai nábob leánya színmű, vasárnap a Tündérlaki leányok vigjáték kerül színre. Pünkösd hétfőn az operett növénydekek vizsgáznak a Három kis leány, Kis gróf operettek egy-egy felvonásával és a Cigány népszínmű első felvonásával. Jegyek pénztáránál előre válthatók.

Sport.

A DEAC. ma d. u. 5 órakor igazgató tanács-ülést tart az egyetemi körben.

Nyiltér.*

En Bányai Antal ezennel kijelentem, hogy fiamért Bányai Sándor Antalt semmiféle felelősséget nem vállalok, sem fizetési kötelezettséget, Bányai Antal.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Most érkezett áruk!

Szilva Iekvár	Ruhafesték
Borkő	Tímó
Keményítő	Porfesték minden színben
Gyufa	Fűszerezés valódi Budapesti fűsz.
Hamuszir	Gipsz
Vaspor	Gyanta
Nafalin	Enyv
Hegykiréta	
Kló-mész	
Kékítő	

legelőször beszerzési forrása
Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

4773—6407—1920.

Árverési hirdetés.

A város tulajdonát Pévező Piac-utca 26—28 sz. béraplota eladására 1920 évi május hó 21-én, pénteken, délelőtt 9 órakor a városháza tanácsstermében (emelet 34 sz.) nyilvános szóbeli árverést tartunk. A béraplota megvételére írásbeli ajánlatok is tehetőek, melyeket 1920. évi május hó 20-án, déli 12 óráig a városi számvétségnek kell beadni (emelet 11 szoba). Kikiáltási ár: 6.500.000 korona. Bónusz az ár 10% a. Részletes árverési feltételek a városi számvétség 11 sz. szobájában tekinthetők meg. Debrecen, 1920. április 22.

A városi tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Levelezés

Lányok

23 éves intelligens fiatal ember vagyok és némileg a gazdasági értek, házasság céljából megismerkednék komolyabbnal. Kalandorok kíméljenek, csak komoly levelet kérek fényképpel, Erdélyi jellegre 9879

Háziasan

nevelkedett árva urileány házasság céljából megismerkednék középkorú fiatal emberrel. Komoly és teljes névvel elátott levelekre válaszolok gazdasági előnyben. „Kis gazdaszony” jellegre a kiadóba. 9762

Szenvedett jellegre levele van, kérem átvenni. 9884

Ajánlat.

Öt száz koronát adok annak, aki a Bózzat-telepen vagy annak közelében egy szobás kis lakást felajánl. Ajánlatot a kiadóba kérek. (Sz.)

Egy

szoba, konyhát cserélek disznó tartással, Mörctelep Dembinszky-utca 4. 9907

Konyhaborendezés, butorok Bálint József asztalosnál. Csapó-utca 67. 2891

Korpát adnék cserébe zsírt, szalonáért vagy aprómarháért, Hungária kávéház. 9920

Eloszerelém

1 szoba, konyha, spájz lakásomat hasonlóval állomás közelében. Cim a kiadóban. 9887

Akadémia,

kitűnő minőségű tiszta f. hó 20 tól kisebb-nagyobb mennyiségben beszerezhető dr. Dudinszky Emil mérészetből Cegléd-u. 7. 9903

Ügyes

takarítóné jellelt ezen Piac 7. varroda. 9881

Bejárónő

közzel felvétetik, Miklós utca I. 9824

Naponta tej kapható Balogh Árpádtér 5. 9659

Permetezőket állandóan javítok, Bádogos útlet, Széchenyi-u. 1. sz. 9581

Olcsó fuvarozást, udvart személt, trágyát és mindenféle fuvart felvállalok. Cim Csapó-u. 100. Vendéglő, 9928

Kiadó tengeri föld 24 hold harmadába vagy negyedébe. Értekezni Rákóczi-u. 51. Ebes 29. 9917

Hasas kocát elvállalok fele fiáért, süldőt hízalásra, kis libát, nevelésre, érekezhetni Dembinszky-u. 2. 905.

Egy márvány csiszoló, ki a sűrű csiszolásban járás állandó munkát kaphat Róna Sándor kőfaragó mester Nyiregyháza. 9767

Önkéntes árverés május 20-án délelőtt 10 órakor többféle bujorok, márvány asztalok, Vendég-utca 12. sz. alatt. 9880

Butorozott szoba kiadó Péterfia-utca 32 9892

100 koronát adok aki egy udvarra nyíló lakást átad, Képes-utca 76. Hrvátné. 9889

Kereslet.

Aranyat-észütöt, briliánsat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Burgondia-utca 9. 1

Ölmet keresünk megvételre. — Cim a kiadóhivatalban.

Sürgősen keresek kerti lakást konyhakerítéssel legkésőbb májusra. Cim a kiadóban.

Középkorú mindenek szakácsné magános urnához kerestek. Simonffy-utca 50. 9923

Gyárimunkás lányok es kocsis jó fizetés felvétetik. Telek-utca 100 sz. 9910

Keresek társat szatócs üzlethez, iparom van, Loránffy-utca 12 sz. első ajtó. 9912

Deutsche Stuben mädchen wird mit gutem bezahlung aufgenommen. Telek-utca 100. 9913

Egy jó forgalmu hentes üzlettel bíró mester nagyobb összegű társat keres. Cim a kiadóhivatalban. 9921

Erdélyi menekült szakképzett gépész az idej cséplési szektorra állást keres. Cim Erdélyi menekült kirendeltség, Simonffy-u. 1—c. 9883

Cipész segédeket magas fizetéssel felvesz. Liener, Csapó utca 12. 9890

Könyvelőnt ki magyar—nemzet levelezésben is jár as felvétetik Cim a kiadóban. 9851

Bejárónő keresek könnyű házi dolgozóra, keszital, Kigyó u. 25 sz. Patakyné. 9914

Tőkepénzes utrak Ingatlanra első he yre keresek Háromszeker koronát. Cim a kiadóban. 9903

Hamisfogakat töröttet is vesznek!
Tamas A.
József kir. hero.-u 10

Középkorú főzőnő kerestetik tanyára, — ki a baromfi nevelést érti. Cim a kiadóban. — 9811

Fodrász segédet keresek, kinek bevonuláskor bérbe adnám üzletemet. Balogh Zoltán Hajduböszörmény fő utca. 9

Főzőnő mindenek benléző könyvvel felvétetik. Varga-utca 1 sz. III. 7. 9925

Uri család keres június 1-re jobb mindenest aki főzni is tud. E tekezhetni lehet Simonffy-ut 29. sz. délután 2—3 közt. 9901

Shakácsné gyakorlattal kerestetik — U fehértóra. Bőveb felvilágosítás, Hatvan-u. 35. traffik. 9846

Keresek megvételre magyar országos méretű kaptárokat. — Cim a kiadóban. 9827

Nős műkertész uradalomba kerestetik. — Mezőgazdasági szakiroda, Csapó-utca 19 keresztépület. 9896

Elve zett 15-én délután, barna, német vzsza, 9 hónapos, „Muci” névre halgat. — Me faláó illó jutalomban részeseül Wesselenyi-tér 12 Paraktár. 9899

Eladás.

Álló íróasztal, testékes hordó eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Földbirtok eladó épületekkel 250 holdas, fekete és barna homok eladó egészben, vagy 50 holdas parcelláként is. Ezenkívül eladó egy 150 holdas rozstermő homok-birtok épülettel 20—30 holdaként is. 9897

Eladó kerti szalongszék, — himzett selyem szövet behuzattal. Arany János-utca 36. 9924

Eladó 7 suktos kis szekér. Timár-utca 34. 9908

Eladó konyhaszekrény, asztal, stélási, konyhának alk lmas vaslemez, fotalek, butorzárak villanylámpák. Egyház-tér 3. 9909

Eladó szép utcai ruhák, bluzok, pongyolák, használt férfi reform ingek, új fehér cipő, bordószövet függönyök, fehérneműek és több ruhaneműek. — Megtekinthető 1—6-ig. — Eötvös-u. 71. II. ajtó 9912

Egy szép smoking férfi öltöny középtermetre és egy Pathépon 35 lemezsel sürgősen eladó. Kinnisi-u. 32. Csapóker. 9914

Egy kétértős takaréktűzhely van eladó. Cim Szoboszlói-ut 17. 9827

Eladó egy ebédő és hálószobás butor elkötözés miatt. Bika-bárház I. em. 3. ajtó. Értekezni 2—4 órá között. 9904

Eladó háló, ebédő, férfi szoba, szőnyegek, függönyök és mindenféle olcsó butorok. József kir. heroeg-utos 20 sz. 9903

Eladó tengeri-kapa Kar-u. 44. 9844

Eladó gyész miati elegáns női ruhák, kalapok és egy főzései dolmány. Egy malom-u. 8 9906

Mahagóni könyvszekrény, nyitott, szép darab, eladó. Gárdos könyvkereskedésében, püspöki-palota. 9926

Eladó ház. Eötvös-utca 58. számú, birtok 50 holdnyi bérbeadó szőlőadó. Értekezni Mezőgazdasági szakiroda, Csapó-utca 19. — Keresztépület. 9895

Eladó mahagóni rozsasztal, egészen új gyönyörű szalon garnitúra és egy diós ebédő borendezés. Cim a kiadóban. 9906

Egy kétszemélyes kismér paplan és egy kétajtós szekrény eladó. Varga-u. 27. szám. 9891

Osomagólni Tolnai lap kilónként eladó. Kigyó-u. 55. 9888

Eladó egy új szoba butor, két ág, két szifon, két éjjeli szekrény egy ebédőszekrény. Csomóca 12. 9894

Tizenkét személyes ezüst evőeszközlet eladó. Kigyó-utca 36. szám. 9900

Két darab egy éves sertés eladó. — Széchenyiker. Eröss Lajos-utca 15. 9886

Szőnyeg, divány, szekrény, asztal eladó. Rákóczi-utca 88. — keresztépület. 9885

Két matt ág, egy áruvezető konyhaszekrény, 1 asztaliparhet eladó. Nyil-u. 116. 9881

Egy kettős kizsatu 9 x 12-ös egészen új fényképezőgép felszereléssel eladó. Arany János 27. 9893

Egy madracba való lössz. egy kétszemélyes paplan, egy ezüst női karkötő óra eladó. Cim a kiadóhivatalban. 6

Zenész urak! Egy jó karban lévő hegedő eladó. Miklós-u. 17. 9919

Hálószoba, ebédőszekrény, szekrény és különböző használt butor eladó. Kleinmál, Kálisvársátr 2. 9915

Egy szép fekete kosztüm és egy lüszter kőpony eladó. Kossuth-utca 53. II. ajtó. 9922

Eladó új 37-es ízlésű fehér bőr cipő és agy neműek. Iskola-u. 8. hatuló lakás. 9916

„Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezet részleg eladó. Cim kiadóhivatalba. 9915